

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 4350

Warszawa, 9 czerwca 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

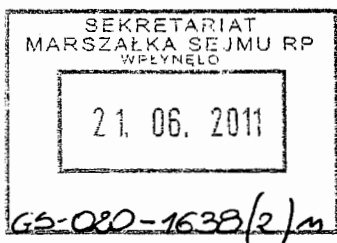
- o zmianie ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Sławomira Neumanna.

(-) Andrzej Czerwiński; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Agnieszka Kozłowska-Rajewicz; (-) Stanisław Lamczyk; (-) Antoni Mężydło; (-) Aldona Młyńczak; (-) Paweł Orłowski; (-) Maciej Orzechowski; (-) Witold Pahl; (-) Danuta Pietraszewska; (-) Damian Raczkowski; (-) Halina Rozpondek; (-) Dorota Rutkowska; (-) Jan Rzymelka; (-) Jarosław Stolarczyk; (-) Bożena Szydłowska; (-) Cezary Tomczyk; (-) Krzysztof Tyszkiewicz; (-) Piotr Waśko; (-) Radosław Witkowski; (-) Ryszard Zawadzki.

Stawomir Neumeier
Przetw. ne Sejm RP
Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska

Warszawa 21.06.2011 r.

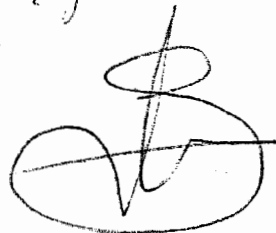

Pan
Grzegorz Schetyński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Wyrażam swoje poparcie dla projektu
ustawy o zmianie ustaw dotyczących
kredytu konsumentów uchwalonego 17.06.2011
przez Klub Parlamentarny Platformy
Obywatelskiej.

z poważaniem

USTAWA

z dnia 2011 r.

o zmianie ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 3 ust. 1 pkt 1) otrzymuje brzmienie:

„1) o wysokości większej niż 80 000 zł albo równowartości tej kwoty w innej niż waluta polska, z zastrzeżeniem art. 7b; wartość waluty obcej oblicza się według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy;”

2) Dodaje się art. 7b w brzmieniu:

„7b. 1. W przypadku umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, konsument może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w tej walucie”.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 kredytodawca nie może ograniczać możliwości pozyskania przez konsumenta waluty przeznaczonej na spłatę rat kapitałowo-odsetkowych.”

3) Art. 21 otrzymuje brzmienie:

„21. 1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2”,

2. Przepisy art. 7b mają zastosowanie do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, w przypadku których do dnia wejścia w życie ustawy nie nastąpiła spłata całkowitej kwoty kredytu, w odniesieniu do niespłaconej części.”

Art. 2. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr [•], poz. [•]) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 4 ust. 2 pkt 1) otrzymuje brzmienie:

„1) umów o kredyt zabezpieczony hipoteką stosuje się art. 22, art. 23, art. 29, art. 35, art. 36 i art. 47;”

2) Dotychczasowe art. 36-68 otrzymują numerację 37-69;

3) Dodaje się art. 36 w brzmieniu:

„36. 1. W przypadku umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, konsument może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w tej walucie”.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 kredytodawca nie może ograniczać możliwości pozyskania przez konsumenta waluty przeznaczonej na spłatę rat kapitałowo-odsetkowych.”

4) W art. 66:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 3”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy art. 36 mają zastosowanie do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, w przypadku których do dnia wejścia w życie ustawy nie nastąpiła spłata całkowitej kwoty kredytu, w odniesieniu do niespłaconej części.”

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego ma na celu ochronę konsumentów, którzy zaciągają kredyty zabezpieczone hipoteką, denominowane lub indeksowane w walucie innej niż waluta polska.

Propozycja wprowadzenia zmian do ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego podyktowana jest faktem, że ustawy te mają na celu ochronę i zagwarantowanie praw konsumentów, którzy z natury są słabszą stroną stosunku kredytowego i nie dysponują wiedzą ani doświadczeniem posiadanym przez kredytodawców. Ustawy o kredycie konsumenckim regulują zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki, mają również zastosowanie do kredytów zabezpieczonych hipoteką, niezależnie od kwoty kredytu, w zakresie informacji udzielanych przed zawarciem umowy oraz postanowień umownych. Decyzja o częściowym objęciu kredytów zabezpieczonych hipoteką przepisami projektowanej ustawy wynika ze szczególnej roli, jaką odgrywa w polskiej gospodarce rynek kredytów hipotecznych oraz wpływu kredytu zabezpieczonego hipoteką na budżety gospodarstw domowych. Mając na uwadze zobrazowaną poniżej skalę problemu dotyczącego spłaty przez polskich konsumentów kredytów zabezpieczonych hipoteką, denominowanych lub indeksowanych w walutach obcych, istotne jest objęcie tej grupy społeczeństwa ochroną ustawową.

Rekomendacja S(II) Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. *dotycząca dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie* wprowadziła możliwość dokonywania przez kredytobiorców walutowych kredytów hipotecznych dokonywania spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej.

Zgodnie z pkt. 5.2.4 Rekomendacji S (II) na wniosek klienta bank powinien dokonać zmiany sposobu spłaty kredytu indeksowanego do waluty w taki sposób, aby spłata następowała w walucie indeksacyjnej. Zmiana sposobu spłaty powinna dotyczyć wszystkich rat od daty

zmiany umowy. Bank nie może ograniczać w umowie kredytu możliwości pozyskania przez klienta waluty przeznaczonej na spłatę kredytu do zakresu usług oferowanych przez bank.

Należy zauważyć, że możliwość dokonywania spłaty rat kapitałowo-odsetkowych w walucie indeksacyjnej została zagwarantowana wyłącznie na życzenie klienta. Doprowadziło to do sytuacji, w której kredytodawcy standardowo nie zamieszczali w umowach o kredyt informacji o możliwości dokonywania spłaty w walucie indeksacyjnej. Prowadziło to z kolei do konieczności aneksowania umów, przy czym niektóre banki wprowadziły bardzo wysokie opłaty za sporządzenie stosownego aneksu do umowy, tym samym zniechęcając konsumentów do dokonywania spłaty kredytu w walucie indeksacyjnej.

We wrześniu 2009 r. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów opublikował *Raport o spreadach*, w którym wskazał na występowanie sytuacji różnicowania opłat z tytułu sporządzenia aneksu do umowy, związanego ze zmianą waluty spłaty kredytu, od opłat pobieranych za sporządzenie aneksów z innych przyczyn.

Lp.	Nazwa banku	Wysokość opłaty za aneks związany ze zmianą waluty spłaty kredytu
1.	GE Money Bank S.A.	37 €/50 USD/62 CHF
2.	BRE Bank S.A.	200 zł* (standardowa opłata za aneks: 250-500 zł)
3.	Getin Bank S.A.	200 zł
4.	Lukas Bank S.A.	100 zł
5.	Nordea Bank Polska S.A.	0,75% kwoty pozostałej do spłaty, nie mniej niż 100 zł* (inne zdefiniowane zmiany warunków: 0-3% kwoty pozostałej do spłaty; niezdefiniowane zmiany: 100-500 zł)
6.	Bank Millennium S.A.	500 zł * /opłata za zmianę rachunku do obsługi kredytu (standardowa opłata za aneks: 200 zł)
7.	BOŚ S.A.	400 zł * (w przypadku prolongaty lub podwyższenia kwoty kredytu prowizja wynosi 0,6% -1% kwoty prolongowanej lub podwyższenia, za zmianę innych warunków umowy: 100 zł)
8.	Santander Consumer Bank S.A.	500 zł* (standardowa opłata za aneks: 100 zł)
9.	Bank BPH S.A.	200 - 500 zł
10.	Kredyt Bank S.A.	0,5% kwoty pozostałej do spłaty, nie mniej niż 200 zł* (inna zmiana warunków umowy: 200 zł)
11.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	od 50 zł albo od 150 do 500 zł (kredyty udzielone przez Bank BPH S.A.)
12.	Deutsche Bank PBC S.A.	250 zł (kredyt mieszkaniowy i konsolidacyjny); 80 zł (pożyczka zabezpieczona hipoteką)
13.	Bank Zachodni WBK S.A.	100 zł
14.	ING Bank Śląski S.A.	100 zł

*wysokość opłaty inna niż wysokość standardowej opłaty z tytułu sporządzenia aneksu
tabela nie dotyczy banków Invest Bank S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A., które w badanym okresie nie udzielały kredytów indeksowanych do walut obcych

Źródło: Raport o spreadach, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wrzesień 2009 r.

Wprowadzenie do ustaw o kredycie konsumenckim zmian w proponowanym brzmieniu umożliwi ochronę praw konsumentów zawierających umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką, poprzez umożliwienie im, z mocy prawa, dokonywania spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej.

Jednocześnie proponowane zmiany zapobiegają sytuacji, w której banki wprowadzić umożliwiałyby dokonywanie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych w walucie indeksacyjnej, jednakże ograniczałyby możliwość pozyskania przez kredytobiorców waluty przeznaczonej na spłatę kredytu do zakresu usług oferowanych przez dany bank. Zgodnie z propozycją wyrażoną w projekcie umowa o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany w walucie innej niż polska, nie będzie mogła zawierać postanowień ograniczających możliwość pozyskania przez konsumenta waluty na spłatę rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej.

Proponuje się, aby rozwiązania przewidziane w projekcie miały zastosowanie nie tylko do umów nowo zawieranych, ale również do umów o kredyt zabezpieczony hipoteką, które zostały zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy, lecz nie nastąpiła spłata pełnej kwoty kredytu. Propozycja powyższa ma na celu wyrównanie sytuacji osób, które zawarły już umowy o walutowy kredyt zabezpieczony hipoteką i które decydując się na dokonywanie jego spłaty bezpośrednio w walucie indeksacyjnej byłyby zobligowane do ponoszenia wysokich kosztów związanych z koniecznością sporządzenia aneksu do umowy. Należy mieć na uwadze, że na koniec czerwca 2010 r. udział kredytów walutowych w całym portfelu kredytów mieszkaniowych polskiego sektora bankowego wynosił 65,8%, nawet pomimo rozpoczętej w ostatnim kwartale 2008 r. i utrzymującej się nadal pozytywnej tendencji dominacji kredytów złotych w strukturze nowo udzielanych kredytów. Mając na uwadze, że we wrześniu 2010 r. liczba czynnych umów o kredyt mieszkaniowy wynosiła blisko 1,5 mln, należy podkreślić, że najliczniejszą grupą, której dotyczy regulowany problem, są konsumenci, którzy zawarli umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką przed wejściem w życie ustawy (począwszy od ostatniego kwartału 2008 r. w strukturze walutowej kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych dominują kredyty w walucie polskiej, które stanowią około 75% nowo udzielanych kredytów). Brak możliwości zastosowania propozycji zawartych w projekcie do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy pozostawiłby około 1 mln kredytobiorców w niekorzystnej sytuacji, uniemożliwiając im dokonywanie spłaty kredytów walutowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej, z mocy prawa, tym samym narażając ich na konieczność ponoszenia wysokich kosztów aneksów do umów.

Mając na uwadze, że obecnie obowiązująca ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim utraci moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie nowej regulacji, co nastąpi w 6 miesięcy po opublikowaniu ustawy z dnia 11 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (prawdopodobnie data ta przypadnie w grudniu 2011 r.), zdecydowano się na tożsamą merytorycznie zmianę ustawy obecnie obowiązującej oraz ustawy mającej wejść w życie.

Wejście w życie ustawy nie ma wpływu na sektor finansów publicznych.

Projektowana ustawa nie wymaga wydania aktów wykonawczych.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 27 czerwca 2011 r.

BAS-WAPEiM-1543/11

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu RP
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Sławomir Neumann)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do zmiany dwóch ustaw: obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081, ze zmianami) oraz zastępującej ustawę obowiązującą ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715). Zmiany obu ustaw wprowadzają zasadę, zgodnie z którą „w przypadku umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, konsument może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w tej walucie”.

Projekt ustawy zawiera przepisy przejściowe. Projektowana zasada ma obowiązywać także w odniesieniu do umów o kredyt zawartych przed wejściem w życie ustawy, jeżeli do dnia jej wejścia w życie nie nastąpiła spłata całkowitej kwoty kredytu – w odniesieniu do niespłaconej części. Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Kwestie dotyczące kredytu konsumenckiego podlegają regulacji prawa Unii Europejskiej, zawartej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. Urz. UE L 133 z 22.5.2008, str. 66).

3. Analiza projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. a dyrektywy 2008/48/WE jej postanowień nie stosuje się do umów o kredyt, który zabezpieczony jest hipoteką lub innym porównywalnym zabezpieczeniem na nieruchomości powszechnie stosowanym w państwie członkowskim lub który zabezpieczony jest prawem związanym z nieruchomością. Ze względu na fakt, że projektowane zmiany obu ustaw –

obowiązującej oraz zastępującej ją ustawy nowej – dotyczą wyłącznie kredytów zabezpieczonych hipoteką (patrz art. 1 pkt 2 i art. 2 pkt 3 projektu), należy uznać, iż projekt nie jest objęty regulacją tej dyrektywy.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego nie reguluje materii objętych prawem Unii Europejskiej.

Autor:

dr Ziemowit Cieślik

naczelnik Wydziału Analiz Prawa
Europejskiego i Międzynarodowego
BAS

Akceptował
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: kredyt konsumencki, waluta

Warszawa, 27 czerwca 2011 r.

BAS-WAPEiM-1544/11

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie
ustaw dotyczących kredytu konsumenckiego (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Sławomir Neumann) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej**

Projekt zmierza do zmiany dwóch ustaw: obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081, ze zmianami) oraz zastępującej ustawę obowiązującą ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715). Zmiany obu ustaw wprowadzają zasadę, zgodnie z którą „w przypadku umowy o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, konsument może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w tej walucie”.

Projekt nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski